

SŁOWO

WILNO, Sobota 10 listopada 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicą 7 zł. Konto czekowe w PKO. Nr 80259. W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego N-ru 20 groszy.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 30 gr. Za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W n-rach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20gr

Sytuacja gospodarcza ZSSR. a nowa opozycja

Nowa opozycja w ogólnozwiązkowej partii komunistycznej, t.zw. opozycja prawicowa, rekrutuje się przeważnie z pośród t.zw. „szeregowych” członków partii, zatrudnionych w sowieckim przemyśle. Program gospodarczy rządu rosyjskiego, uchwalony na 15-ym zjeździe partii komunistycznej, wywołał w życiu gospodarczym ZSSR ostrą zwrot na rzecz przyspieszenia industralizacji państwa przy równoczesnym spotęgowaniu walki z t.zw. kulakami, t.j. zamożnymi chłopami. Nowy kurs polityki ekonomicznej Moskwy nie doprowadził jednak do oczekiwanych rezultatów. Oficjalna prasa sowiecka przyznaje obecnie otwarcie, że realizacja uchwał 15-go zjazdu partii komunistycznej wytworzyła na wsi rosyjskiej warunki, sprzyjające przeistoczeniu się poszczególnych gospodarstw chłopskich w gospodarstwa wybitnie spożywcze, co z punktu widzenia potrzeb rynku zbożowego należy uważać za objaw szkodliwy. Chcąc konsumtem miejskim zapewnić dostateczną ilość zboża, postanowił rząd sowiecki wobec tego przystąpić do zakładania wielkich państwowych gospodarstw wiejskich, t.zw. „fabryk zbożowych”, których zadaniem polegać ma na masowym produkowaniu zboża dla celów eksportu i konsumcji miejskiej. Już w krótkie okazało się jednak, że system „fabryk zbożowych” był ideą nieczytelną. Po pierwsze trzeba było celem osiągnięcia jak najwyższej wydajności nowych „fabryk” pracę w przedsiębiorstwach tych zmechanizować, a więc inwestować do nich bardzo znaczne kapitały, po drugie zaś przez wzgląd na to, iż zakładanie tych gospodarstw możliwe jedynie w okolicach słabo zaludnionych, a tem samem znacznie oddalonych od ośrodków miejskich, wydatki na siłę roboczą i natransport zboża okazały się bardzo wysokimi. Wszystko to sprawia, iż zboże, pochodzące z owych fabryk jest bardzo drogie i musi być sprzedawane zarówno na rynkach wewnętrznych, jak i na eksport, z znaczną stratą. Nic więc dziwnego, że ci działacze komunistyczni, którzy zajmują się problemami gospodarczymi kraju, domagając się zaczęli od rządu zmiany dotychczasowej polityki wiejskiej, twierdząc, iż rząd powinien na wsi stworzyć takie warunki, które zdołałyby gospodarstw wiejskiemu zapewnić w drodze naturalnej jaknajpomyślniejszy rozwój. Propagatorzy tych haseł wychodzili przytem z założenia, iż jedyną przyczyną kryzysu aprowizacyjnego, jaki miasta rosyjskie dziś przeżywają, jest właśnie niepomysłna sytuacja w gospodarstwie wiejskiem.

Mniej rozumiejąc dla szerszych warstw są przyczyny kryzysu w sowieckim przemyśle. Nie bacząc na prowadzoną już od lat czterech akcję industralizacyjną, obserwować można na rynkach rosyjskich zarówno miejskich, jak i wiejskich, stały i chwilami bardzo dotkliwy brak wyrobów przemysłowych. Główna przyczyna zjawiska tego tkwi w fakcie, że rząd sowiecki, realizując swój plan „industrializacyjny”, wydaje olbrzymie sumy na popieranie przemysłu ciężkiego, zaniedbując na skutek tego potrzeby przemysłu drobnego, produkującego głównie artykuły codziennego użytku. Przytem stwierdzono jednak, że wydatki rządu na cele popierania przemysłu ciężkiego bynajmniej nie odpowiadają rezultatom akcji industrializacyjnej, pozostającej daleko w tyle za teoretycznymi obliczeniami, i że produkcja w nowych przedsiębiorstwach stanowczo się nie rentuje. Upadek dyscypliny roboczej, niski poziom wykształcenia technicznego wśród inżynierów, braki w organizacji fabrycznej — wszystko to sprawia, iż produktywność nowych przedsiębiorstw przemysłowych jest niezadawalniająca. W rezultacie Rosja sowiecka, która na cele rozwoju swego przemysłu ciężkiego wydaje miljonowe sumy, odczuwa dzisiaj bardzo dotkliwy brak żelaza, a produkcja węgla w kopalniach sowieckich spada w tak szybkim tempie, że w roku przyszłym prawdopodobnie nie wystarczy już na pokrycie najgłówniejszych potrzeb. Nie dość jednak na tem. Usilna walka z handlem prywatnym i niedostateczna organizacja aparatu spółdzielczego do tego stopnia ograniczyły sieć handlową ZSSR, że zasilanie rynków nawet temi artykułami przemysłowymi które produkowane są w ilościach dostatecznych, natrafia na wielkie trudności.

Na te wszystkie trudności, wymienionych powyżej, bolączek sowieckiego gospodarstwa narodowego, doszło wśród komunistów rosyjskich do wykrystalizowania nowego kierunku polityczno-gospodarczego, znanego powszechnie pod nazwą „prawicowej opozycji”. Przedstawiciele tej nowej opozycji domagają się obok zmiany stosunku rządu do wsi rosyjskiej, również

Wręczenie Marszałkowi Piłsudskiemu szabl Napoleona.

WARSZAWA, 9-11. (tel. wł. „Słowa”). Dn. 9 b. m. Marsz. Piłsudski przyjął w Belwederze gen. dywizji Maurin, inspektora generalnego artylerji, specjalnie delegowanego przez rząd francuski z okazji 10 lecia odrodzenia Polski i uwolnienia Marszałka Piłsudskiego. Gen. Maurin wręczył Marszałkowi szablę Napoleona Bonaparte’go — z czasów konsulat.

Armia włoska—armii polskiej.

WARSZAWA, 9-11. (tel. wł. „Słowa”). Z okazji 10-lecia niepodległości Polski ministerstwo wojny przysłało od 18 pułków włoskich 18 pułkom polskim trąbki srebrne z proporcjami włosko-polskimi.

Deklaracja Ukraińców i Białorusinów.

WARSZAWA, 9.XI (tel. wł. „Słowa”). Posłowie i senatorowie klubów ukraińskiego i białoruskiego złożyli na ręce marszałka Sejmu następującą deklarację: „Państwo polskie powstało dzięki temu, że hasło samostanowienia narodów zdobyło sobie podczas wojny prawo obywatelstwa. Witalibyśmy również z radością fakt wyzwolenia narodu polskiego jako dowód, że idea samookreślenia bywa również w praktyce realizowana. Lecz Polska odrodzona nie uszanowała prawa zasady samostanowienia narodów i wcieliła część ziemi narodów ukraińskiego i białoruskiego, które również dążyły do swej niepodległości. Dlatego też my, przedstawiciele narodów ukraińskiego i białoruskiego w polskich izbach ustawodawczych, nie tylko nie możemy wziąć udziału w uroczystym obchodzie istnienia państwowości polskiej, lecz przy tej sposobności uważamy za konieczne podkreślić, że stoimy nieugięcie na stanowisku prawa samookreślenia narodów ukraińskiego i białoruskiego na wszystkich ziemiach etnograficznych”.

Wyzwolenie przeciw rządowi.

WARSZAWA, 9-11. (tel. wł. „Słowa”). Na walnym zjeździe Wyzwolenia w Modlinie przyjęto rezolucję, zwracającą się przeciw rządowi Marszałka Piłsudskiego, zarzucając mu, że oddaje cały kraj pod niepodzielny wpływ biurokracji i policji, oświadcza zaś pod wpływ kleru.

Skutki nieostrożnej agitacji.

WARSZAWA 9-11. (tel. wł. „Słowa”). W Poznaniu podczas trwania tygodnia samowystarczalności gospodarczej około 200 ludzi rzuciło się na sklepy żydowskie na ul. Woźnej i kilka sklepów rozbiło, okradając doszczętnie. Policja, która przybyła na miejsce, nie zastała już sprawców.

Kryzysy gabinetowe we Francji, Rumunii i Portugalji

Czy znówu Poincaré?

PARYŻ. 9.XI. Pat. Prasa stwierdza niemożliwość utworzenia gabinetu bez członków kartelu i przewiduje, że Poincaré zostanie powołany do utworzenia nowego rządu. Sprawę przyjęcia przez Poincarégo tej misji prasa traktuje z rezerwą.

Titulescu bezsilny — pozostaje Maniu.

BUKARESZT. 9.XI. Pat. Titulescu rzekł się misji utworzenia nowego rządu, zalecając utworzenie rządu przez prezesa narodowego stronnictwa chłopskiego Maniu.

Minister finansów—premierem.

LIZBONA. 9.XI. Pat. Kryzys rządowy został zakończony. Gabinet utworzył minister finansów w rządzie poprzednim, zachowując jednocześnie tekę finansów.

Pierwszy występ jeźdźców polskich w Ameryce

NOWY JORK. 9-11. PAT. Narodowe Towarzystwo wydało wczoraj uroczysty obiad na cześć przybyłych do Ameryki zawodników zagranicznych. Na obiedzie obecni byli: b. minister pełnomocny Rzeczypospolitej oraz ambasador niemiecki. Dziś rozpoczął się zawody przy udziale ekipy polskiej, amerykańskiej, belgijskiej, kanadyjskiej, holenderskiej i niemieckiej. Zawody o puchar pos. Ciechanowskiego — były wielkim wydarzeniem dnia. Po między jeźdźców naszych plk. Römmel otrzymał po punktu karnego, rotmistrz Antoniewicz przebył trasę bez błędów. Amerykanie wystawili 15 jeźdźców, jeźdźców polskich było 6. Zwycięstwo przypadło w udziale ekipie amerykańskiej, której też pos. Ciechanowski oświadczył puchar. Ekipa polska wzbudziła ogólny podziw znakomitą formą. Wśród licznie zgromadzonych gości było dużo Polaków.

Zderzenie pociągów z powodu gęstej mgły.

LWÓW. 9-11. PAT. Dyrekcja kolei państwowych w Stanisławowie komunikuje: dnia 9 b. m. około godz. 1.45 podczas gęstej mgły pociąg osobowy Nr. 322 najeżdża na pociąg osobowy Nr. 1312, zatrzymany przed semaforem na st. Stanisławów linja Lwów—Miatyn—Zalucze.

Parowóz pociągu Nr. 322 i dwa wagony pociągu Nr. 1312 częściowo zostały uszkodzone, trzy wagony zaś wykołczyły się. Z pośród pasażerów 2 osoby ciężko ranne, a 36 kontuzjowane. Z personelu kolejowego 6 odniosło lekkie kontuzje. Ruch pociągów utrzymany. Dochodzenie w toku.

Austriacy są przywiązani do swego prezydenta

CHCĄ zmienić konstytucję, by móc go jeszcze raz obrać. WIEN. 9-11. PAT. Republika austriacka przygotowuje się do wyborów nowego prezydenta. Dotychczasowy, dwukrotnie wybierany prezydent dr. Michael Hainisch sprawuje swe funkcje od dnia 9 grudnia 1920 roku. Wobec tego, że trzeci z kolei jest w konstytucji austriackiej niedopuszczalny, wyłoniła się wśród stronnictw parlamentarnych myśl zmiany konstytucji, aby umożliwić dr. Hainischowi ponowne kandydowanie.

Wybuch Efn przewyższył wszystkie dotychczasowe

KATANJA 8-11. PAT. Obecny wybuch Efny jest najsilniejszym ze wszystkich od roku 1900.

Katastrofa zagraża niezmiennie żyłom okolicom. Władze nakazały ewakuację Nunziaty. Miejscowość Carumba wydaje się nieodwołalnie skazana na zagładę. Los Ciarre i Riposte, wyższych ośrodków handlu, wzbudza poważne obawy. Akcja ratunkowa usiłuje skierować potok ławy do morza. Wczoraj wieczorem wydawało się, że wybuch nieco słabnie.

Zabójca Obregona skazany na śmierć.

WIEN. 9-11. PAT. Dzienniki donoszą z Meksyku, że w procesie przeciwko mordercy Obregona Torralowi zapadł wyrok, uznający go winnym zabójstwa i skazujący go na śmierć. Zakonnica, współoskarżona — w tym samym procesie skazana została na 20 lat więzienia.

zaniechania realizacji planu industrializacyjnego, uważając iż wykonanie planu tego przez wzgląd na brak należnych kapitałów jest w chwili obecnej bezcelowe i szkodliwe. Fundusze, asygnowane przez rząd na rozbudowę przemysłu ciężkiego, mają być w myśl postulatów „opozycjonistów prawicowych” przeznaczane na popieranie produkcji artykułów pierwszej potrzeby, przede wszystkim więc na popieranie przemysłu włókienniczego i spo-

żywczego. Żądania „nowej opozycji” są naturalnym następstwem dezorganizacji życia gospodarczego ZSSR i dyktowane są faktycznymi potrzebami szeregowych warstw ludności rosyjskiej. Dlatego też już dzisiaj niestrudno powiedzieć, iż walka kierowników centralnego komitetu wykonawczego partii komunistycznej z „opozycją prawicową” bardzo będzie uciążliwa i prawdopodobnie do zupełnego zwycięstwa Stalina nigdy nie doprowadzi.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Laszuk
BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
DĄBROWICA (powiat) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃCIE — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIESWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jazwińskiego.
NOWOGÓDEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. SWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
WILEJKA POW. — ul. Mickiewicza 24 F. Juczeńska.
WARSZAWA — T-wo Książ. Kol. „Ruch”.
WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

Sprawa Wilna czy sprawa Litwy

Zazwyczaj mieliśmy dobre przekonania o sprężystości niemieckiej administracji i urzędów wszelakich. Być może fakt ten jest odosobniony, ale jest faktem bądź co bądź, że... list z korespondencją wysłany z Królewca o godzinie 4-tej we wtorek dnia 6-go przybył do Wilna dopiero na dzień trzeci, to znaczy 9-go.

Temniemię korzystamy z tego, by zamieszczając tę spóźnioną korespondencję dziennikarską z konferencji polsko-litewskiej wykażać, że taktyka dyplomatyczna kowieńskiej delegacji, była tak wyraźna w swych posunięciach i dążności w kierunku zerwania konferencji, iż dla odcyfrowania jej nie były potrzebne, ani następne dwadzieścia cztery godziny dalszych zmagani dyplomatycznych, ani głębsza perspektywa wstecz.

(Od specjalnego wysłannika „Słowa”)

Królewiec, 6 listopada.

W powodzi reporterskich wiadomości, sprzecznych ze sobą plotek i hipotez, najróżniejszych horoskopów, trudno jest często, siedząc właśnie u ogniska gotującej się konferencji, uzyskać jasną perspektywę i zrozumienie przyczyn poszczególnych wypadków.

Wo ist der Hund begraben nie dochodzenia do skutku drugiej już z rzędu konferencji królewieckiej?

Spróbujmy pokrótce przedstawić przebieg konferencji mniej więcej w porządku chronologicznym.—Gdyśmy w niedzielę rano, po przyjemniej wyćieczce nad pełne morze, zaszliśmy o godz. 5 i pół wieczorem przy stolikach restauracji „Berliner Hofu”, na herbatce prasowej ministra Zaleskiego—pekła mała bomba. Minister Zaleski oświadczył oświadczenie korespondentom kowieńskim, że Polska w swem gorącym pragnieniu porozumienia z Litwą gotowa jest przyjąć do wiadomości zastrzeżenie, klauzulę, że sprawa bezpośredniej komunikacji pomiędzy obydwoma państwami w niczem nie przesądza pretensji kowieńskich do Wilna. Oświadczenie to było sensacją dnia. Dobra wola Polski okazała się tu w całej pełni i jasność.

Gdy Voldemaras wrócił wieczorem w niedzielę z Kowna i o tem się dowiedział, zawezwał natychmiast szefa biura prasowego p. Taraukskasa, który mu szczegółowo przedstawił sprawozdanie z herbatki u Zaleskiego. Odybyła się wówczas w hotelu „Central” długa narada, trwająca do godziny 11 i pół w nocy. Na naradzie tej delegacja litewska zgóry odrzuciła deklarację polską. Jakież motywy? —zapytamy. Oficjalnie brzmią one, że Litwa dopatruje się w tem wysocę tylko platonizmo-powierzchnowego posunięcia, niczem nieróżniące się od poprzednich oświadczeń Polski, zwłaszcza zaś naczelnika Hołówki w Kownie, i że pozycja Polski jest o tyle silniejsza pod każdym względem, iż żeby zrównać się z Litwą, musi co najmniej pójść na ustępstwa większe, wyrazić zgodę na sporność kwestji wileńskiej.

Mówmy otwarcie: czy wogóle mogła zaistnieć tak świetna dla Litwy możliwość porozumienia jak po tej deklaracji, jeżeli Kowno rzeczywiście szczerze, choć troszeczkę tego porozumienia pragnie!... Nie, delegacja litewska odrzuciła te propozycje w najbardziej kategorycznej formie.

Następny dzień, poniedziałek, jak już wiadomo z depesz, był dniem strasznego napięcia i oczekiwania wśród dziennikarzy, jałowych dyskusji w komisji wyłonionej w sobotę, oznaczony się brakiem konkretnych rezultatów i ogólnym rozczarowaniem.

Taktyka Voldemarasa wypływa całkowicie z tego właśnie odrzucenia deklaracji polskiej o zastrzeżeniu pretensji litewskich. Powstają dwa pytania: o co mu chodzi? i — dlaczego mu o to chodzi?

Chodzi mu o to, aby konferencję przedłużyć, aby w ważnych sprawach do porozumienia nie doprowadzić, aby jednocześnie przytem dla oka opinji i Ligi Narodów uzyskać jakies minimalne pozytywne rezultaty, jak naprzykład „mały ruch graniczny” i jednocześnie zrywając właściwą treść konferencji, zrzucać winę na Polskę. Oto w trzech słowach taktyka polityki Voldemarasa.

Dlaczego mu o to chodzi? — Na to drugie pytanie daje się zazwyczaj mnóstwo odpowiedzi, mniej lub więcej prawdopodobnych. Czynniki, wpły-

wające na bieg zagranicznej polityki Kowna, są tak mnogie i różnorodne, że ich w tem miejscu niepodobna wyliczać. Jest jednak wielka przyczyna tej polityki, to, o czem już pisałem kilkakrotnie, — zasadnicze zapatrywania na... „sprawę Litwy”. W Kownie rozumieją to, że „sprawa Wilna” w razie jej rozstrzygnięcia w myśl postulatów kowieńskich, przestoić się w „sprawę Litwy”. Litwa z Wilnem — to już nie Litwa bez Wilna. I właśnie ta rozbieżność zapatrywań tworzy ten chaos pojęć w Kownie. Z pośród tego chaosu, jak maszt rozbitego okrętu sterczy, ku górze — przekonanie, że „czas pracuje na niekorzyść Polski”. Ci sami jednak ludzie w przeważnej części nie rozumieją tego, że ten sam „czas” pracuje w Wileńszczyźnie na niekorzyść Litwy i tylko Litwy. Nie rozumieją, rozumieć nie chcą. Rozumieć nie chcą dlatego, iż gdyby zrozumieli, święty kanon kowieńskiej polityki zagranicznej runąłby w przepaść. Mówiłem im: jeżeli naprawdę chcecie Wilna, jeżeli prowadzić realną politykę, — to przecież za taką deklarację ministra Zaleskiego powinniście się chwycić, — bo tonący chwytą słomki, a przecież to nie jest słomka, tylko koło ratunkowe. Przecież w waszym interesie leży „bardziej bezpośrednia komunikacja z Wilnem!...

Cóż im tłumaczyć!... Ludzie w większości Wilna nie znają, o kraju wileńskim nie mają często żadnego pojęcia. Naprawdę błędne koło. Żeby to zrozumieć, musieliby poznać stosunki w Wileńszczyźnie, ażeby poznać stosunki, muszą mieć komunikację. Tymczasem komunikacji nie chcą, a na głosy Wilna zatykają uszy — bo im macą spokój raz na ślepo wytkniętej drodze politycznej.

To są przyczyny natury wewnętrznej. Zewnętrznej zaś — stanowisko Niemiec jest dostatecznie znane. Ty-leśmy narozmawiali z tutejszymi Niemcami, każdy z nich, z prawa czy z lewa, mówi to samo: „Ostpreussen ist bedroht”.

*

Po tylu miesięcznych zatem pertraktacjach konferencja królewiecka została zerwana. Jedyny wynik pozytywny, to „mały ruch graniczny” uzgodniony w komisji berlińskiej. Kwestja wymiany towarów, mająca być uregulowana, usunięta została poza nawias konferencji. Kowno chce włączyć w to spław na Niemnie, Polska zastrzega całość komunikacji, to znaczy poczta, telegraf, kolej. I znów wrócimy do tego samego zakłętego istic punktu!!

Nam się poprostu często chce płakać, ale śmieją się dziennikarze niemieccy i sowieccy, dowcipnie przekraczając nazwiska litewskie.

Wilno, 9-go.

Jak już wyżej wymieniono w dopisku redakcyjnym, korespondencję tę pisałem we wtorek. Pisałem ją jeszcze przed wtorkową herbatką u premiera Voldemarasa. Należałoby odbyło się plenum konferencji, na której ziewano zawzięcie, mimo, iż śniadanie wydane przez prasę polską, a wyznaczone na godzinę 2-gą, odłożono zostało do godziny niemal 4-tej z przyczyny niespodziewanego plenarnego posiedzenia. Na tem posiedzeniu Voldemaras wygłosił kilka z rzędu długich przemówień, przemówień czysto taktycznych, a sprowadzających całą konferencję wyżej wymienioną już w korespondencji znaczenia zasadniczego fiasca.

Z natury rzeczy ciekawszą dla dziennikarza była herbatka”, wydana

przez delegację litewską. Oslabiła ona również zainteresowanie plenarnym posiedzeniem, gdyż nieco uchyla rąbka ostatecznych zamierzeń delegacji kowieńskiej, na dzień następny. Premier Voldemaras ujawnił swój czysto kazuistyczno-formalno-prawny punkt widzenia. Optymizm jego, który przejawiał nieoficjalnie, znalazł umotywowanie w jego krótkim wywiadzie, udzielonym kilku dziennikarzom: konferencja nie jest zerwana, bo przewidziany jest dalszy ciąg narad pomiędzy ministerstwami bezpośrednio. Ponieważ zaś nie jest zerwana, przeto Rada Ligi nie może ingerować w postaci swych ekspertów. Nie może też interwenjować w obawie niebezpieczeństwa grożącego pokojowi Europy Wschodniej, ponieważ podpisany został pakt Kelloga. Litwa w tym pakcie znajduje dostateczną gwarancję również i ze strony Polski. Stan faktyczny w niczem nie został naruszony. Oto z czego cieszył się na prasowej herbatce premier kowieński. Widzimy, że wynurzenia te w niczem nie zmieniają poprzednich przypuszczeń co do istotnych zamiarów dyplomacji litewskiej.

A cóż mówili ci panowie z delegacji w sprawie zasadniczych poglądów na stosunki polsko-litewskie? Udało się nam rozmawiać przez czas dłuższy z ministrem wojny gen. Daukantasem, i posłem w Berlinie Sidzikauskasem, i z p. Zauniussem. Z nich wszystkich p. Zaunius jest osobistością, dla której dyplomatyczny gwar konferencji i politycznych zawisłości jest duszą, jest wszystkim, zaś Wilno i całokształt stosunków polsko-litewskich jedynie „Nebensache”. Nie mówi on po polsku, ani po rosyjsku. Jest niemiecki Litwin z okolic Krupedy. O żadnym jakimś żywiołowym odruchu w kierunku Wilna nie może być naturalnie mowy w tej postaci dla nas zupełnie obcej. Z innych źródeł posiadamy wiadomość, że właśnie Zaunius był zawsze głównym hamulcem wszelkich z Polską rokowań.

O wiele głębsze pojęcia znaleźliśmy w generale Daukantasie, który poglądy swe wyłuszczył nam dosyć wyraźnie. Poważne te zapatrywania chcielibyśmy omówić innym razem, nie z okazji konferencji królewieckiej. Wszyscy ci jednak panowie grzeszą jednym wielkim błędem, poruszonym wyżej: nie mają pojęcia o tem, co się dzieje dziś w Wilnie, a znając Wilno z czasów przed wojny światowej za ledwie przelotnie i powierzchownie, nie znają go zatem w całokształcie zupełnym, nie znają go wcale.

m.

Najmodniejsze swetry damskie
Garsonki
Jan Wokulski i S-ka
Wielka 9. Tel. 182.

CZEKOLADA

PLUTOS
ORZECHOWA.

PROPAGANDOWY KONKURS STRZELEC
KI A. Z. S.-U.

Zarząd AZS-u wzywa ogół swych członków do jaknajliczniejszego udziału w pierwszym propagandowym konkursie strzeleckim AZS-u dla pań i panów, organizowanym w strzelnicy Osrodku W. F. (Główny Pawilon Targowy), w niedzielę, dnia 11 listopada r. b. o godz. 17-ej.

Treningi strzeleckie AZS-u w wymienionej strzelnicy zostały ustalone we wtorek i piątek od godz. 17 do 20-ej.

Jednocześnie zarząd AZS-u podaje do wiadomości, że sekretariat Związku jest czynny w poniedziałki, środy, piątki od g. 19-ej do 20-ej prócz świąt, w lokalu Związku Bakszta 11.

Wszelkich informacji w sprawie przyjęcia nowych członków do poszczególnych sekcji, opłacenia składek i t. p. udziela sekretarz Związku kol. Józef Lewon.

Zanim kupisz towar zagraniczny

— Obejrzyj towar krajowy.

BILANS SUROWY

DOMU BANKOWEGO F. WINISKI
w WILNIE

STAN CZYNNY.

na dzień 1-go października 1928 roku.

STAN BIERNY.

1. Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i P. K. O.	zł. 7,688,80
2. Waluty zagraniczne	zł. 79,237,81
3. Papier wartościowe własne:	
a) Pożyczki państwowe	zł. 1,488,—
b) Papier wartościowe	zł. 10,462,80
c) akcje	zł. 4,218,60
4. Banki krajowe	zł. 13,704,36
5. Banki zagraniczne	zł. 1,994,73
6. Weksle zdyktowane	zł. 369,906,99
7. Weksle protestowane	zł. 8,413,50
8. R-ki bieżące (saldo debetowe)	
a) zabezpieczone	zł. 272,874,59
b) niezabezpieczone	zł. 182,601,95
9. Nieuchomości	zł. 60,808,33
10. Różne rachunki	zł. 15,759,44
11. Koszty, różnice kursowe i t. p.	zł. 66,855,74
Razem	zł. 1,087,015,64
12. Gwarancje	zł. 81,760
13. Inkaso	zł. 1,030,212,71
Suma Bilansowa	zł. 2,198,988,35

1. KAPITAŁ (zakładowy)	zł. 250,000,—
2. Wkłady:	
a) terminowe	zł. 295,263,—
b) a vista	zł. 389,797,58
3. R-ki bieżące (saldo kredytowe)	zł. 10,630,97
4. Zobowiązania inkasowe	zł. 19,769,83
5. Redyskonto weksli	zł. 8,900,—
6. Banki krajowe	zł. 917,72 gr.
7. Różne rachunki	zł. 4,379,76
8. Procenty, prowizje i różne zyski	zł. 107,356,78
Razem	zł. 1,087,015,64 gr.
9. Zobowiązania gwaranc.	zł. 81,760
10. Różni za inkaso	zł. 1,030,212,71 gr.
Suma Bilansowa	zł. 2,198,988,35 gr.

Rejestr Handlowy.

Do Rejestru Handlowego Dział B. Sądu Okr. w Wilnie wciągnięto następujące wpisy:

8639. I. A. „Wilki Rubin” w Oszmianie, ul. Piłsudskiego 3. sklep mięsny. Firma istnieje od 1913 roku. Właściciel Wilki Rubin, zam. w Oszmianie, ul. Szkolny Dwór. 1688—VI.

8640. I. A. „Wilkiński Mojżesz” w Jodach, pow. Brzostowski, drobna sprzedaż towarów włókienniczych. Firma istnieje od 1924 roku. Właściciel Wilkiński Mojżesz, zamieszkały tamże. 1689—VI.

Dział A.
w dniu 28. 8. 28 r.
8420. I. A. „Luba Wiszewska” sprzedaż drobnej galanterii w Wilnie. Hala Miejska, stragan Nr. 213, sprzedaż drobnej galanterii. Firma istnieje od 1928 roku. Właściciel Wiszewska Luba, zam. w Wilnie, zaul. Lidzki 11-16. 1415—VI.

w dniu 30. 8. 28 r.
8421. I. A. „Przedsiębiorstwo budowy kolei i robot inżynierskich inżynier L. Butarewicz i F. Abramowicz — spółka firmowa”. Przedsiębiorstwo budowy kolei i robot inżynierskich. Siedziba w Wilnie, przy ul. M. Pohulanka 16. Firma istnieje od 25 sierpnia 1928 r. Wspólnicy zam. w Wilnie: inż. Leon Butarewicz przy ul. Wileńskiej 31 i Ferdynand Abramowicz — przy ul. M. Pohulanka 16. Spółka firmowa zawarta na mocy umowy z dn. 25 sierpnia 1928 r. na czas nieograniczony. Zarząd spółki należy do obydwu wspólników. Do podpisywania ofert, umów i aktów wszelkiego rodzaju, plenipotencji, weksli, czeków i innych zobowiązań, zgłoszenia wrotu sum z instytucji kredytowych i pokwitowań z odbioru pieniędzy potrzebne są podpisy obydwu wspólników, natomiast korespondencje, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji poleconej i telegraficznej, przesyłek, dokumentów i towarów z kolei, żeglugi, komórek celnich, od wszelkich instytucji rządowych i prywatnych podpisuje jeden z zarządów pod stemplem firmowym. 1416—VI.

w dniu 31. 8. 28 r.
8422. I. A. „Mleczarnia Wiejska — Napoleon Swidziński” w Wilnie, ul. Mickiewicza 31, mleczarnia. Firma istnieje od 1928 roku. Właściciel Swidziński Napoleon zam. w Wilnie ul. Dąbrowskiego 3. 1417—VI.

8423. I. A. „Debora Sztraks” w Wilnie, ul. Radziwiłła 11-2. piwiarnia. Firma istnieje od 1927 r. Właściciel Sztraksowa Debora, zam. tamże. 1418—VI.

8424. I. A. „Lejba Rogo” w Wilnie. Prowadzenie apteki Siedziba w Dziwieniszkach, pow. Oszmiański. Przedsiębiorstwo rozpoczęło działalność od 1908 roku. Wspólnicy zam. w Dziwieniszkach, pow. Oszmiański: Lejba Rogo i Josef Namioł. Spółka firmowa zawarta na mocy umowy z dn. 23 listopada 1925 roku na czas określony, trzyletni, licząc od 23 grudnia 1927 roku. Zarząd należy do Josefa Namioła. Wszelkie weksle, obligi, czeki i inne zobowiązania oraz plenipotencje podpisują obaj wspólnicy łącznie. 1419—VI.

8425. I. A. „Zakład biatolukarniczy — farbiarski Pietryka Szymona” w Wilnie, ul. Białostocka, 6C farbiarnia skór. Firma istnieje od 1911 roku. Właściciel Pietryk Szymon, zam. tamże. 1420—VI.

w dniu 1. 6. 28 r.
388. I. B. „Restauracja, bar i winiarnia — BACHUS — spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Prowadzenie restauracji. Siedziba w Wilnie, przy ul. Mickiewicza 11. Przedsiębiorstwo istnieje od 16 grudnia 1927 r. Kapitał zakładowy 2100 zł. podzielony na 21 udziałów, po 100 złotych każdy całkowicie wpłacony. Zarząd spółki stanowią zam. w Wilnie: Michał Wróblewski — przy ul. Mickiewicza, 11, Leonard Kneblewski — przy ul. Tatarskiej 20 i Edward Sadowski — przy ul. Wileńskiej 17. Wszelkie weksle, czeki, zobowiązania, pełnomocnictwa, akta notarialne i hipoteczne, umowy podpisują dwaj członkowie zarządu pod stemplem firmowym. Każdy członek zarządu ma prawo podpisywać samodzielnie korespondencje nie zawierające zobowiązań jak również otrzymywać za swem podpisem korespondencje. 1421—VI.

-KOLDRY-

z rozmaitych materiałów i najlepszej waty
wyrabia i sprzedaje

znana firma **B-cia Chanutin**

Wilno, Niemiecka 23 firma egzystuje od r. 1890

Sprzedaje również na R.A.T.Y.

Obstalniki są wykonywane w ciągu 24 godzin.

Dyrekcja cel w Mysłowicach

RADJO.

Sobota dn. 10 listopada 1928 r.

11.55—12.10: Transmisja z Warszawy: Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 15.00—16.00: Transmisja uroczystej akademii z Filharmonii Warszawskiej, z okazji 10-lecia Niepodległości Polski. 16.00—16.30: Komunikaty. 16.30—16.45: Odczytanie programu dziennego i chwila literacka. 16.45—17.10: Kącik dla pań. 17.10—17.35: Transmisja z Warszawy: „Dzieśnołecie odrodzonej Polski” odczyt. 17.35—18.00: Tr. z W-wy: „Z dziejów i przeżyć narodu” odczyt. 18.00—18.50: Audycja literacka: „Korona Korony Polskiej” dramat St. Wyspiańskiego. 18.00—19.15: Impresjonizm i ekspresjonizm” odczyt. 19.15—19.30: Odczytanie programu tygodniowego. 19.30—19.55: Tr. z W-wy: „Radjokronika” wygł. dr. M. Stepowski. 19.55—20.09: Sygnał czasu z Warszawy. 20.00: Audycja zbiorowa wszystkich polskich stacji nadawczych ku uczczeniu dziesięciolecia Niepodległości Polski.

przyjmuje do służby kilku kandydatów w wieku do lat 40 na stanowiska służbowe z wykształceniem wyższym.

Ubiegający się o nie winni wnieść podania do dnia 1 grudnia br. z dołączeniem uwierzytelnionych odpisów:

- 1) dyplomu,
- 2) świadectwa urodzenia,
- 3) świadectwa obywatelstwa polskiego,
- 4) świadectwa moralności,
- 5) dowodu uczynienia zadość służbie wojskowej,
- 6) dokładny życiorys.

Prócz tego podać nazwiska 2-ach osób powszechnie znanych dla udzielenia referencji. Kandydaci przyjęci do służby muszą odbyć roczną względnie półroczną służbę przygotowawczą, w czasie której otrzymują wynagrodzenie przewidziane dla urzędników państwowych według 10 st. służb. wraz z 40 proc. dodatkiem kresowym.

Po odbyciu praktyki i złożeniu egzaminu zostaną zamianowani urzędnikami w 8 st. służb.

Słazkom oraz kandydatom z wykształceniem prawniczym przysługują pierwszeństwo. Podania nieodpowiadające wymaganiom warunkom pozostaną bez odpowiedzi. 2—5029

Miejski Kinematograf
Kulturalno-Oświatowy
SALA MIEJSKA
ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 9 do 13 listopada 1928 r. włącznie będzie wyświetlany film: „Przesady i przywidzenia” (W szponach Suggestii). Komedia dramat w 10 aktach. W roli głównej: Król ekranu DONALD FAIRBANKS. Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od g. 4-ej. Następny program: „MSCICIELE”. W niedzielę dnia 11 listopada r. b. z powodu Uroczystego Obchodu 10-lecia wskrzeszenia Państwa Polskiego wejście do Kinematografu Miejskiego TYLKO za zaproszeniami.

Kino-Teatr „Helios”
Wileńska 38.

Dziś! Najnowsza Sensacja Ekranu! Tego jeszcze nie był! Premijowana wszechświatowa piękność CHINKA ANNA - MAY - WONG w arcydziele „BRUDNE PIENIADZE” (Song, dziewczę wschodu). Męty portowego miasta. Serca wschodu i zachodu. Wśród ostrza sztyletów. Z nędzy i głodu do blasków i sławy. Film, porwy, siłą treści i grą niezrównanej Chinki. Odkrycia powiększona. Seansy o g. 4, 6, 8 i 10.15.

Kino „Piccadilly”
WIELKA 42.

Dziś Rewelacyjna premiera! Sensacja doby obecnej. Najaktualniejszy dramat erotyczny (SPOWIEDŹ SZESNASTOLETNIJ DZIEWCZYNY). Film przedstawiający w wysoce artystyczny sposób obecne pełne nerwowego napięcia i żądy rozkoszy erotyczne przeżycia młodzieży, oparty na tle głośnego berlińskiego procesu. W roli głównej czarująca GERDI GERDT. Tysiączne artykuły prasy całego świata nie mogły udzielić czytelnikom tej niebywałej emocji, jaką daje widzowi ten szlagier.

KINO-TEATR
„Polonia”
A. Mickiewicza 22.

Dziś! Perły sceny Polskiej **Marja Malicka** **Zbyszko Sawan** w najnowszym filmie produkcji krajowej wlg poczytniej powieści **„Dzikuska”** oraz ALICJA BORG, ZOFJA CZAPLIŃSKA. Scenariusz i reżyseria naszego sławnego reżysera HENRYKA SZARO. Początek o g. 4-ej, ost. 10.25. Passepout i bilety honorowe w dniu premiery i w dni świąteczne nieważne. UWAGA! Publiczność będzie wpuszczana na widownię tylko podczas antraków. Nad program: „DOŻYWKI W SPALE” w letniej rezydencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 1928 r.

KINO
Wanda
ul. Wielka 30.

Dziś! Jedyna jubileuszowa kreacja HARRY LIETKE i uroczej hrabiny AGNES ESTERHAZY osnuta na tle głośnej powieści p. t. **„Student Żebak”** **Miłości Studentów** pikantna historia w 12 akt. w rol. gł. Harry Liedtke i hr. Agnes Esterhazy.

Stosunkowo niedrogi, ale duży,
wygodny i elegancki samochód

SAMOCHÓD Chevrolet od pierwszego rzutu oka uderza niezrównaną wytwornością i przestronnością swej karoserji. Specjalnie szerokie drzwiiczki zapewniają całkiem wygodne wejście i wyjście, nawet dla osób tegich i dużego wzrostu.

Nadzwyczaj oszczędny, a potężny silnik, hamulce na cztery koła, wentylacja karteru, filtr do smarów i benzyny, słowem wszystkie najbardziej nowoczesne udogodnienia są zastosowane przez inżynierów General Motors przy budowie tego samochodu.

Zalety te stawiają samochód Chevrolet na tym samym poziomie, co inne wytworne i drogie maszyny, z tą tylko różnicą, że cena jego jest znacznie przystępniejsza.

Olbrymie cyfry osiągnięte przy sprzedaży samochodów tej marki, zarówno

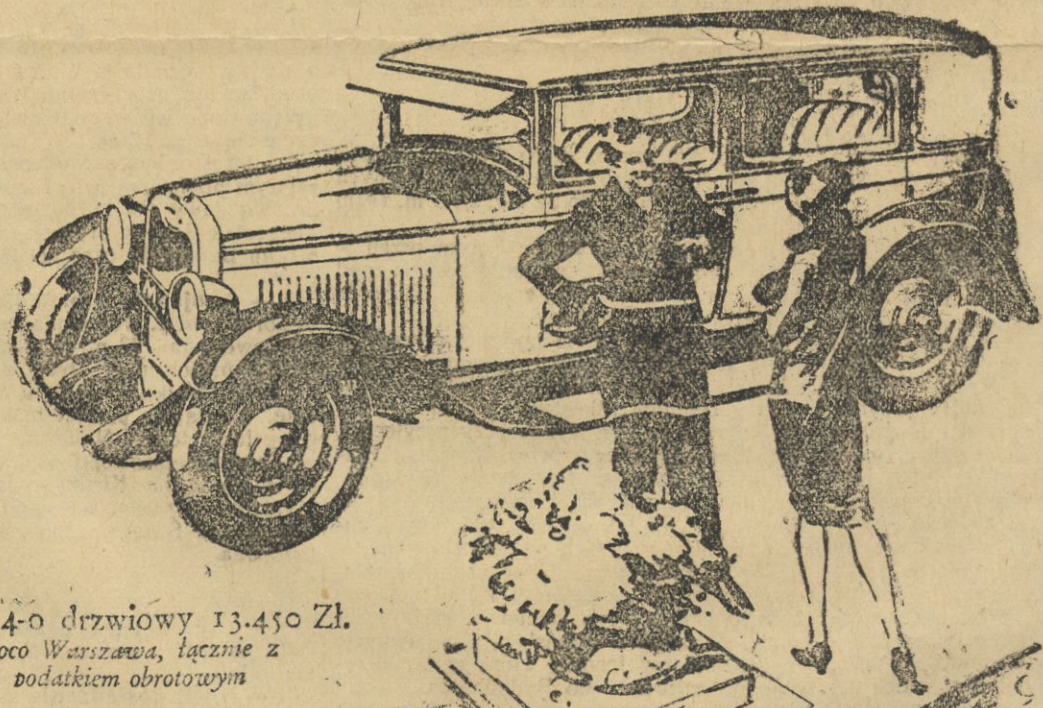
osobowych, jak i ciężarowych, wymownie świadczą o ich popularności.

Jedna próbna przejażdżka w porozumieniu z najbliższym zastępcą General Motors wystarczy, aby się przekonało, że samochód Chevrolet jest idealnym typem. Wszelkie zamówienia przyjmuje, proszę się przekonać, 40 lat w zakresie meblowym. Placówka POLSKA MEBLOWA, Makowski, Żalwańska 15, mieszkanie przy magazyne.

Wystawiamy na Powiszczej Wystawie Krajowej w Poznaniu, w roku 1929.

Upoważnione Zastępstwo
„AUTO-GARAGE”, JAN SOBECKI
Wilno, Wileńska 26, tel. 4-51.

CHEVROLET
GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Sedan 4-o drzwiowy 13.450 Zł.
Loco Warszawa, łącznie z podatkiem obrotowym

Obwieszczenie.

Akcyonista Izby Skarbowej w Wilnie Ch. Smajkiewicz na zasadzie art. 1027 i 1030 U.P.C. tudzież paragr. 33 Instrukcji o przyrządach do obliczania podatków podatkowych i opłat z dnia 17. 5. 26 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 15) podaje do wiadomości ogólnej iż w dniu 12 listopada r. b. o godz. 12 rano, w Wilnie, przy ul. Mickiewicza 23 (na miejscu) odbędzie się sprzedaż z licytacji 2 dużych kredensów debowych oszacowanych na sumę 600 złotych, a należących do D.H. Mieszkowski, na pokrycie zaległości podatkowych.

Ch. Smajkiewicz.

LEKARZE

Dr Hanusowicz
Ordynator Szpitala Sawicz, choroby skórne, weneryczne, goziny przyjąć 5-7 pp. Zamkowa 7-1 Leczenie światłem: Solux, lampy Bacha (sztuczne słońce górskie) i elektrycznością (dżeternia) 0815- Doktor Medycyny

ŁUKIEWICZ

choroby weneryczne, skórne i piciowe, ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Śniadeckich 1, przyjmuję od 12 i 5-7 pp. — 1815 Adyunkt Kliniki Syfilis Skórnej Uniwers. S. B. powrócił i wznowił przyjęcia chorych. Wileńska 34 m. 3, od 4-7 p. p.

AKUSZKI

DOKTOR L. GINSBERG
choroby weneryczne oraz Gabinet Kosmetyczny, ul. Wileńska 3, e-szczki, piegi, wargi, lefon 567. Przyjmuje tuje, brodawki, ku-od 8 do 1 i od 4 do 8 r. z. j. wypadanie włosów. Mickiewicza 46, m. 6.

Dr. G. WOLFSON

weneryczne, moczopłciowe i skórne, ul. Wileńska 7, tel. 1067. — 1115

Dr. POPIŁSKI

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 11 od dużych, stonczonych umeblowanych, drugi dreszecz od 5-7 p. p. W. Pohulan-blowany do wynajęcia i ziemia własna. nagroda 50 zł. na ka-2, róg Żalwańskiej od 3-4 p. p. Adres: Zwierzyń, ulicę Jagiellońską 7 W.Z.P. 13 maja 9-11. 1-2125 ul. Stara Nr 13. — m. 1, 5222-0

DOKTOR

D. ZELDOWICZ
chor. weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od 9-1, od 5-8 wiecz.

Kobieta-Lekarz

Dr. Zeldowiczowa
KOBIECE, WENERYCYZNE, NARZĄDOWOCZOWE. od 12-2 i od 4-6, ul. Mickiewicza 24, tel. 277.

W. Zdr. Nr. 152.

Doktor medycyny

Marjan Mienicki

Adyunkt Kliniki Syfilis Skórnej Uniwers. S. B. powrócił i wznowił przyjęcia chorych. Wileńska 34 m. 3, od 4-7 p. p.

AKUSZKI

AKUSZKA Smiałowska

KUPNO I SPRZEDAŻ

Tanio

Pokój

Sprzedaje się

W. Pohulan-blowany

W. Pohulan-blowany

W. Pohulan-blowany

W. Pohulan-blowany

W. Pohulan-blowany

Pokoje

duży, jasny, wygodny, meblowany, z wygodami, mogą być oddane, oddaje się dla solidnego mężczyzny lub bezdzietnego małżenstwa. Portowa Nr 23 m. 24. o-1225

ZGUBY

nieważna się zagubiona legitymacja studencka Nr 563 stud. Wydz. Matemat.-Przyrodniczego U. S. B. Anny Binkiewiczowej, wydana 1 października 1927 r. z-8125

POSADY

potrzebny na intel. do wspólnej pracy w handlu z małą gotówką. Żalwańska 15 Makowski, mieszkanie przy magazynie.

Ruchobna

8 zdolna, poszukuje posady od zaraz, ul. Piłsudskiego 29-1.

W drodze

na dworzec zapomniałem w tak- zownej marki Morris walizkę, zawierającą dokumenty osobiste i korespondencję. Upraszam się znaleźć o zatrzymanie sobie samej walizki i o zwrot jej zawartości za wysokim wynagrodzeniem, pod adresem: Zamkowa 24 m. 2. 1-1125

Zgubiony dowód

osobisty Nr 1070 wyd. 12 listopada 1927 r. z. Stara-rostwo Wil.-Troickie na imię Ruwena W. Słobodskiego, unieważnia się. o-1125

Została zgubiona

bransoletka duże złote kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0

Została zgubiona

złota kółka rzeźbione i duże okrągłe kamienie jasne i ciemne brązowe. Prawdopodobnie na ulicy Jagiellońskiej i Port- w. 5222-0